

HENNES NÅDS KÄLLA

Hennes nåds önskan var hälsa, betjänten var tacksam att han höll sig på benen.

Porträtt av Eva Odenkrantz målat av den berömda porträtt- och historiemålaren Fredrik Westin. Det sägs att bilden målats på Stockholms slott 1835. Han målade även kungliga porträtt och den Bernadotteska familjetavlån.

Foto: Olavi Olson

Medan hustrun basade över hälsosamt vatten ägnade sig slotts-herren Christian Abraham Ehrenborg åt övningar på slottsvinden. Att träna sin kropp började bli modernt och tillsammans med den gode vännen Per Henrik Ling, den svenska gymnastikens fader, skapades både gymnastiksal och redskap på slottet. Bygelhästen på bilden är intakt med stoppning av tagel och klädsel av skinn.

”Inte vatten värd” – sägs när något är obetydligt. Men rent vatten är förutsättningen för liv och något av det mest värdefulla vi har. Vårt vatten är dessutom alltid samma vatten, det cirkulerar genom år-miljoner och världsdelar.

Under medeltiden vallfärdade man till heliga källor för att dricka vatten och offra. Därefter tog seden att ”dricka brunn” fart. Att bege sig till en kurort för att dricka mineralrikt vatten och bada blev populärt hos gemene man vid senare delen av 1800-talet. Fattiga fick ta en slurk gratis vid gryningen, medan finare och betalande gäster skulle dricka mycket och ofta.

Källan du ser i backen är varken någon magisk offerkälla eller märkvärdig hälsokälla men ändå utvald av Hennes nåd själv, Eva Eleonora Odenkrantz (1810-84). Hon var en färgstark kvinna, stolt ättling till Christian IV och strikt med att tituleras Hennes nåd.

Eva gifte sig och flyttade till Hovdala 18 år gammal och regerade över slott och källa till sin död.

Dagligen skickade hon ut betjänten på uppdraget att hämta friskt vatten från källan.

Även då branten mot ån var snötäckt och förrädiskt hal.

Källan fick namn efter sin ihärdiga brukare – Hennes nåds källa.

Den branta bäckravinen bredvid vattenkällan.

Foto: Lars-Erik Williams

Her Ladyship's Spring

Clean water is essential for life and one of the most valuable things we have. In the middle ages people made pilgrimages to holy springs to drink the water and offer sacrifices. To visit a spring to drink the mineral-rich water and bathe became popular amongst the common man in the latter part of the 1800s. The poor took a drink for free at dawn, while the distinguished and paying guests drank much and often.

The spring you see here is neither a magical sacrificial nor a remarkable healing spring but nevertheless it was chosen by Her Ladyship, Eva Eleonora Odenkrantz (1810-84). She was a colourful woman, proud descendant of Christian IV and always wanted to be addressed as Your Ladyship. Eva married and moved to Hovdala when she was 18 years old and ruled over the manor and the spring until her death.

Every day she sent out her man servant on a dangerous mission; to collect fresh water from the spring, even when the conditions were treacherous. The spring was named after its most regular user – Her Ladyship's Spring.

Die Quelle der Gnädigen Frau

Täglich, oft unter Einsatz seines Lebens, musste der Diener von Eva Eleonora Odenkrantz (1810-84) frisches Wasser aus dieser Quelle am Hügel holen. Die Gnädige Frau, wie sie sich nennen ließ, war eine bemerkenswerte Frau und stolzer Nachkomme Kristian IV. Mit 18 Jahren heiratete sie und zog nach Hovdala, wo sie bis zu ihrem Tod über Schloss und Quelle regierte.

Im Mittelalter pilgerte man zu heiligen Quellen, um dort Wasser zu trinken und zu opfern. Ende des 19. Jahrhunderts wurde es Mode, zu Kurorten zu fahren, um mineralienreiches Wasser zu trinken und zu baden. Die Armen bekamen im Morgenrauen kostenlos einen Schluck, während zahlende Gäste viel und oft trinken sollten.

Diese Quelle hier ist weder eine magische Opferquelle noch eine bemerkenswerte Gesundheitsquelle, aber dennoch von der Gnädigen Frau selbst auserwählt. Nach ihr heißt sie die Quelle der Gnädigen Frau.